

Een 'Medea' van topniveau

RECENSIE MEDEA

★★★★☆

Gebeurtenis: theatervoorstelling 'Medea' door Toneelgroep Amsterdam **Naar:** Euripides **Tekst en regie:** Simon Stone **Met:** Marieke Heebink, Aus Greidanus jr., Gaite Jansen, Evgenia Brendes e.a. **Gezien:** 20/2 Stadsschouwburg Groningen **Publiek:** 525

Eric Nederkoorn

Hoe hoog precies geen idee, maar *Medea* staat zeker in de top 10 van meest gespeelde toneelstukken. Zoals meer schrijvers in de oudheid pakte Euripides in de vijfde eeuw voor Christus een thema met eeuwigheidswaarde bij de kop. En dan niet zomaar 'jaloezie' of 'wraak', maar ook nog een onderwerp dat op een nare manier erg concreet is: de moord van een moeder op haar kinderen.

Nog steeds komt het wekelijks voor dat ergens ter wereld een moeder haar kroost ombrengt. Het NNT speelde *Medea* in 2009 en liet het niet bij een voorstelling, er werd een

complete randprogramma omheen gebouwd. In hoeverre is er sprake van zuivere wraak op een ex-man? In hoeverre meent de moeder er goed aan te doen haar kinderen te doden, om ze te behoeden voor een vreselijke toekomst?

Toneelgroep Amsterdam schakelde de Australische theatermaker Simon Stone in voor zijn versie. Hij combineerde de klassieke tragedie met een waargebeurde kindermoord in de VS, van pakweg twintig jaar geleden, met sterke 'medeale' trekjes. Medea is hier de arts Anna, de ontrouwe Iason heet nu Lucas en is behalve echtgenoot ook collega. Diens nieuwe vriendin heet Clara en haar vader (bij Euripides koning Creon) is de baas van de onderzoekskliniek waar Anna en Lucas werken.

Stone en zijn ploeg hebben gekozen voor een volkomen en daardoor intens wit decor. Dat blijkt al snel terecht: tekst en spel zijn het best afzonder enige afleiding. Die worden alleen ondersteund door een in dit geval functioneel projectiescherm dat het drama op gezette momenten letterlijk uitvergroot. Marieke Heebink zet op overdonderende wijze een neurotisch personage neer, dat zich geen seconde wenst neer te leggen bij het vertrek van haar man

naar een veel jongere vriendin. De nominatie voor een Theo d'Or is niet meer dan logisch. Bij de moordscène knijpt ze en passant ook nog de strot van het publiek dicht. In tegenstelling tot de 'echte' Medea, gaat deze Anna ook nog eens met haar kinderen ten onder. Aus Greidanus jr. maakt van Lucas overtuigend eenultieme slapjanus, die heen en weer geslingerd tussen Anna en Clara en verre van liefdevol is voor zijn beide zonen.

De tekst is bijtend, de overgangen zijn briljant. Stone slaagt er zelfs in om twee dialogen die zich denkbeeldig in verschillende ruimtes afspelen op het toneel door elkaar heen te laten lopen, zonder dat je er een lettergreep van mist. Briljante timing. Eén scène, als de zoontjes stiekem de restanten van een vrijpartij tussen moeder Anna en de daartoe toch verleide vader hebben gefilmd, slaat te ver door in kluchtigheid – het enige zwakke moment. De subtiele asregie die de moord in die hagelwitte omgeving aankondigt, de verder permanente beklemming, de wijze waarop Heebink haar Anna/Medea tot een psychiatrisch geval maakt, de mise-en-scène, ze maken deze *Medea* tot een bijzondere en fraaie productie.